

І зужому наукається,
І свого не цурається...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНЧ: HEnderson 5-8740
New York's Telephone:
BARclay 7-4125

РІК LXVIII. Ч. 96. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 24-го ТРАВНЯ 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 24, 1961 No. 96. VOL. LXVIII.

КАСТРО ДІСТАНЕ 500 ТРАКТОРІВ ЗА ПОЛОНЕНИХ

ПАНІ Ф. Д. РУЗВЕЛТ ОЧОЛУЄ КОМІТЕТ, ЩО ЗАЙМАЄТЬСЯ ВІЗКОЮ ФОНДІВ

Вашингтон. — У ЗДА вже організував окремий комітет, який очолює пані Ф. Д. Рузвельт, і який займається збіркою фондів на закуп 500 тракторів, за які мають віддати 1.214 кубинських повстанців, які дістануться до неволі у час висадки на Кубу в дні 17-го квітня ц. р. Цей комітет називається „Трактори за волю“, і його представник заявив, що він зобов'язується здійснити до Іматанія кубинського прем'єра Кастра в справі звільнення полонених. Комітет має перевести загальну збірку фондів на закуп тракторів. Одночасно повідомляють із Гаваї, що Кастро поставив нові умови і заявив в радіо, що він звільнить національних повстанців за тих „політичних“ азіатів, які сидять в тюрмах ЗДА. Він назвав деяких португальських азіатів, які відбувають кару тюрми у ЗДА за те, що домагалися самостійності для Куби, і так, які мають бути суджені за протиправні виступи. До комітету „Трактори за волю“ належать такі визначні американці, які голова спілки Об'єднаних Автомобільних Робітників Волтер П. Рутер і брат колишнього президента д-р Мілтона Айзенгауер, президент університету Діокана Гокінс. Рутер заявив, що комітет запевняє делегацію азіатів, яку вислав Кастро до ЗДА, що Куба дістане базисні трактори. Подібну заяву вислав комітет і до Кастра. До комітету належить

ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ПОЧАВ СВОЇ НАРАДИ ВІШАНУВАННЯМ ПАМ'ЯТІ ШЕВЧЕНКА

ВСТУПНІ ФОРМАЛЬНОСТІ ТА ЗВІТИ ГОЛОВНОГО
ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ ВИПОВІЛИ
ПЕРШИЙ ДЕНЬ НАРАД

Кергонскон, Союзівка. — Вступними формальностями та вішанням пам'яті свого Патрона Тараса Шевченка Уряд Українського Народного Союзу почав на цій своїй оселі в понеділок 22 травня в полудневих годинах свої звичайні річні наради, в яких беруть участь усі члени Головного Екзективного Комітету, Головної Ради і головний редактор „Свободи“. Річні наради відкрив коротким вступним словом виконуючий обов'язки головного передсідки Мисир Лисогір, закликаючи прилягти увагу до пам'яті померлого недовголітнього головною передсідки УНСОУ Дмитра Галичина, як також всіх інших членів цієї організації, що у звітному 1960-му році відійшли у кращий світ. Негайно після традиційних вступних формальностей, всі учасники наради перейшли до бібліотеки Гостиниці, в якій відбуваються наради, до пам'ятника Тараса Шевченка на горбку при в'їзді на подвір'я оселі „Союзівки“, щоб віддати поклони та вішувати пам'яті свого Патрона Тараса Шевченка у сторіччя його смерті, в проголошенні цієї нагоди Шевченковому році. Мисир Лисогір, склавши біля пам'ятника вінок з квіток квітів, висловив коротку промову, в якій підкреслює значення Шевченка та його геніальності і вічно живого творчого слова для справи волі і справедливості — для українського народу і людства. Це — казав промовець, і було причиною, що лідери УНСОУ обрали собі Тараса Шевченка за патрона нашої організації. На пам'ятнику Шевченка на „Союзівці“, що його виконав світовий слави скульптор Олександр Архипенко, написана Шевченка, святі для американських українців: „І чужому наукається — свого не цурається“.

Звіт членів Головного Екзективного Комітету

Після 1-годинної обідньої перерви Мисир Лисогір відкрив полудневий сесію наради, передавши ведення засідання заступниці головною передсідки, пані Анні Герман, та сам започаткував серію звітів членів Головного Уряду. У своєму звіті в. о. головною передсідки з'ясував загальний стан і розвиток організаційних ділянок праці УНСОУ впродовж 1960 року. Окрему увагу звернув звітдавець на організаційний стан і активність, на майно УНСОУ та господарування ним.

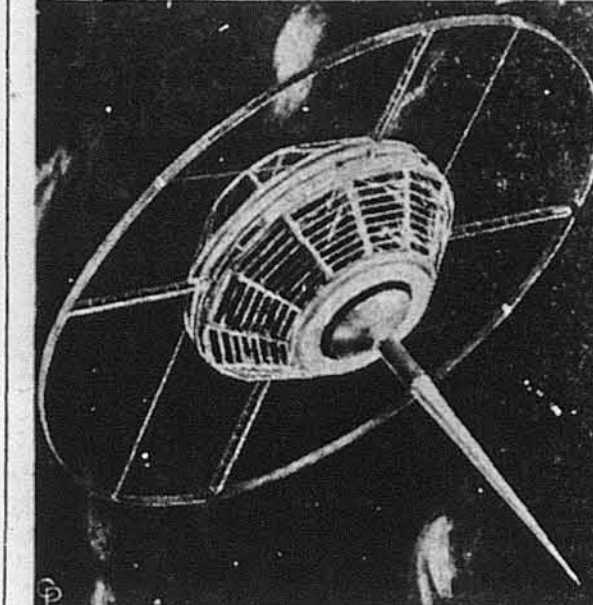
Генерал МекАртур про можливість світової війни

Нью Йорк. — Генерал армії Дуглас Мек Артур, промовляючи на прийнятті вшануванню в його пошану в готелі Пляза Ордену ім. Ляфаста, сказав, що тепер не зацікавлено на вибух світової війни, але додав, що ця війна могла б початися несподівано внаслідок „якогось спонтанного скоку ком'я голою“, і тоді війну витрала б держава, яка береже спокійний нерви. Орден Ляфаста складається з колишніх офіцерів першої і другої світових воєн, які брали участь в бою з Францією та її територіями. Цей Орден передавав генерал Мек Артурові Нагороду Воли за те, що він є передбачливим піонером-провідником в поборюванні фашистської загрози у ЗДА і за кордоном. Ген. Мек Артур сказав: „Ми знайшли війну безсмертної обрі, але це саме вдалося освітлити і коштувати, і тому перед світом є загроза війни, що може спричинити тотальне знищення нашого світу“.

18 урядовців зрезигнували з праці в державному департаменті як нельюальні

Вашингтон. — Директор уряду безпеки в державному департаменті, Вілліам О. Босвелл, знімаючи під час сесії підкомісії виступив, повідомив, що минулого року 18 осіб зрезигнували з праці в тому ж департаменті, коли проти них почалося слідство в справі їхньої лояльності до ЗДА. 16 осіб між тими 18 були гомосексуалістами, один ду-

НОВИЙ ІОНОСФЕРНИЙ САТЕЛІТ ЗДА

Найближчим часом має бути випущений з ракетної бази в Кейп Канаверал новий спеціальний сателіт для дослідження іоносфери. Впродовж: малюнок цього сателіта C-45.

Москва послабляє протиамериканську пропаганду

Женева. — Советський Союз послабив антиамериканську пропаганду з уваги на заповіджену зустріч з през. Кеннеді в першому тижні червня у Відні, не відступивши водночас ні на крок з своїх політичних позицій в усіх найголовніших конкретних міжнародних справах. Советські пресо-ві кореспонденти та члени советської делегації на Женевській конференції в справі Ляосу ширять в розмовах з західними представниками погрозливі, що Хрущов змагається до „порозуміння“ з през. Кеннеді на базі „ми не експортують революції, але ми не експортуємо контр-революції“ — твердить Джеймс Рестоу у кореспонденції з Женевы. Головною темою розмови між Кеннеді і Хрущовим має стати — за твердженням західної преси — советська чижа, щоб дати Москві фактично

У Конго погіршення взаємин з ОН і внутрішніх відносин

Леопольдів. — Заступник міністра закордонних справ центрального конголезького уряду, Жиліан Касенго, заявив на спеціально для цієї цілі скликаній ним конференції всіх шефів закордонних дипломатичних місій, що коли в Нью Йорку поновиться до Конго шеф місії ОН індійський Рашвар Даял, то конголезький уряд відіє в свою спідку з 17 квітня ц. р. на тісному співробітництві з місцією ОН в справах реорганізації війська та відслідкування з Конго всіх чужинських дорадників і добровільців. Президент Касабу домагався був від генерального секретаря ООН Гаммершилда відслідкувати Рашвару Даяла, але той не погодився, з уваги на становище індійського прем'єра Неру, який рішуче підтримує свого земляка. До Конго на-мірили місії, що в цьому ж тижні Даял, який останні місяці перебував поза Конго, вертається туди. Конголезькі власті мали добрі взаємини з заступником Даяла, суданцем Мекі Аббасом. Водночас загострились відносини між конголезьким урядом та опозицією з прокомуністичного люмумбінського табору. Ця опозиція твердить, що теперішня конференція конголезьких діячів в Конголятілі „незалежна“ і що тому устійний там новий адміністративний поділ конголезької федерації не буде визнання, бо тільки парламент має право переводити таку реформу. Гадують, що той загострений спір є інспірований більшовиками, які намагаються наступити на Люмумбу, Антуана Габенгу, що по-диктаторськи править у провінції Орієнталь.

Комуністи утотожнюють „невтральність“ Ляосу з своєю владою

Женева. — Речники комуністичної партії Ляосу в Женевській конференції в справі Ляосу висловилися проти того, щоб всі сусіди Ляосу створили спільну організацію із спільним повсякчасним фондом для економічної допомоги Ляосові. Знову ж комуністичний міністер закордонних справ Адам Ратацкий висловився за те, щоб Організація Південно-східного азіатського оборонного півку (СЕАТО) скреслила з своїх постанов току, що вона зобов'язана дбати за цілість і безпеку також Ляосу. Проти СЕАТО гостро виступив також Андрей Громико, підкреслюючи цим бажання комуністичного світу, щоб Ляос перестав бути предметом журби західного світу. Бірманський голова держави Норолон Шуганук подав до відома, що його пропозиція, щоб у Женеві відбули нараду трьох ляоських князів, голови трьох ляоських течій — прозахідній

У КОРЕЇ ЗАБОРОНЕНО ВСІ ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ

Сеул. — Військовий репозитивний Комітет, як найвища влада в Південній Корей, проголосив в понеділок 22-го травня ц. р. розв'язання всіх політичних партій і цілого ряду інших організацій та заборону публічних зібрань. Цей декрет прийшов в два дні після розв'язання парламенту, що був несподіваною. Військовий уряд заповів був „невдоволю“ передачу влади цивільним, ото ж загальною людиною сподівалися, що уряд розпустить нові вибори до парламенту, не порушуючи міжпартійної структури громадянства. Новий міністер закордонних справ, емеритований генерал Кім Гонг Ль, оголосив в американському шарже д'аффер Маршалла Гріна, який зараз на початку військового перевороту висловився у користь легального уряду, та конференції з ним коло однієї години. За голову причину дисонансу між американською репрезентацією в Південній Корей та новою військовою владою газети подають небезпечку загрози військовій дисципліні в армії, що береже кордону від комуністичного Південно-корейського генерала піддають авторитет головною команданта військ Об'єднаних Націй, генерала Картера Мендрудера, який формально є зверхником також південно-корейських збройних сил. На внутрішньому південно-корейському фронті — новий уряд арештував 2.014 осіб, що їх називає „політично підозрілими“: комуні-

Віце-президент Джансон закінчив свою подорож в Азії — прибув до Греції

Афіни. — Віце-президент Ліндон Джансон, який відвідав Сіам, Південний Ляос, Філіппіни, Формозу, Індію та Пакистан, залишив уже Азію і прибув в минулу неділю 21 травня до столиці Греції Афи. Обговорюючи члени його подорожі по південно-азійських країнах, західні коментатори підкреслюють один пункт конкретного домовлення між Джансоном і південно-азійськими лідерами, опозиційними до комунізму: створення одного-єдиного військового коман-

Не можна перевести реформи апарату Об'єднаних Націй

Об'єднані Нації. — Однорічні наради 8-членною Комісії, покликаною генеральним секретарем Гаммершилдом для виготовлення проєкту реорганізації внутрішнього апарату Об'єднаних Націй, опинилися у сліпій вулиці внаслідок різного погляду становища: три невральні країни, Індія, З'єдніна Арабська Республіка і Гана, влучили на зустріч советським атаманам проти нібито заведених компетенцій Гаммершилда, пропонують встановити трьох заступників генерального секретаря для формування політичного Секретаріату, при чому не мали б бути по одному представникові від Заходу, советського блоку і невральних. Тепер є два заступники

У СВІТІ

● Вінстон Черчилль, 86-літній колишній англійський прем'єр, лорд Пейблс, — знову хворий. Туніський президент Габіб Бургуїба, який відороз з Америки прийїхав до Лондону, хотів відвідати Черчилля, але мусів відвідати ту візиту через недугу старенького державного діяча, якого всі англійці шанують, як свого національного героя.

● На півдні Китайського моря затонув Філіппінський ловець корабель. Шторм і густа мряка викликали розшук за 28 особами, що були на тому кораблі.

● В столиці Індії Нью Делі віце-президент Ліндон Джансон передав в минулий четвер англійському прем'єрові Неру особистого листа від през. Кеннеді. Розмова Джансона з Неру, який і лист Президента, обертається головною доволу господарських проблем Індії. ЗДА дали

жоді Індії за останніх 14 років близько 4.5 мільярдів доларів.

● На проєкт проти Адольфа Аїхмана в Єрусалимі представлено докази, що Аїхман казав виступи жидів, які пробували втікати з кастетів або пакувати листи, хоч би навіть від своїх найближчих рідних. За такий „злочин“ повинно 16 жидів в одному кастеті в ЧСР. Майор СС Рольф Гюнттер спершу не хотів виконати того наказу, але Аїхман настав на його переведення.

● Генеральний секретар Об'єднаних Націй Даг Гаммершилд закінчив в своєму найновішому звітному доповіді про ситуацію в Конго Бельгії, що вона верто відмовляється повинуватися рішенням Ради Безпеси і Генеральної Асамблеї про відслідкування з Конго більшовицьких військових добровільців і „ло-радників“, які сіють там інтриги і закорот.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25—Jersey City and Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For U.N.A. members monthly 65¢. **Р е д а к ц і я:** На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: — На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. — Для членів У. Н. Союзу, членів і жінок. — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Статті і дописи, підписані авторами, не зважаючи на підписи Редакції. Редакція застерігає собі право вилучати і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це зазначив. Редакція не відповідає за відповідну поштову оплатою. — За змістом оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Клопівливі союзники

Віддавна витворився такий парадоксальний стан, що найважливішим союзником Америки в західному світі є Англія і не Франція, а — Західна Німеччина, та що найбільше турбот у західній та важкій холодній війні, основний титан якої несе Америка, спричиняє її англійський союзник Великобританія. Англія, під тиском власних пазифістських стави найбільш угодницького державного уряду НАТО, потягас за собою і Канаду. Відвідини Мексиканська в Москві залучували до цієї справи, що привела до запрошення Хрущова до Америки й до нещасної мультимедійної конференції „на вершинах“ у Парижі. Франція, зайнята з головою у семірічній партизанській війні в Алжирі, ляскається, як смерті, участі в будь-якому іншому конфлікті і тому ревню підтримку Англію в її політиці на африкансько-азійському терені.

Таким чином ЗЛА у справі Ляосу опинилася в ізоляції, бо Англія і Франція рішуче спротивилися збройній інтервенції держав Південно-Східного азійського договору (СЕАТО). І Англія та Франція настали, щоб ЗЛА погодилася на Женевську конференцію в справі Ляосу, що визначило наперед політичну поразку американської політики. Згода Америки „мирним способом“ розв'язати ляоську проблему на спільну з Москвою і Пейпінгом була різноманітна з призначенням власної неспроможності розв'язати ту проблему своїм авторитетом і силою. Але у самій Женеві, на конференції, яка почалася два тижні тому американська делегация опинилася у ще труднішій ситуації, як сподівалася перед відходом. Як твердить „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт“ з 29 травня ц. р., „головні союзники — Канада, Англія і Франція — звернулися проти ЗЛА. Вони хочуть заспокоїти комуністів угодництвом. Вислід: Ляос стає безспротивно жертвою червоного, а З'єднені Держави зазнали нової поразки“.

Трудність американської делегації на Женевській конференції полягає в тому, що немає там політичної й моральної підтримки у змаганні за дієву, а не фіктивну нейтральність, незалежність і неподільність Ляосу, — з боку західних союзників і так званих нейтральних країн південної Азії — Індії, Бирми і Камбоджі. Найбільшу й найприскіпливішу неспокійну зробила американській делегації Канада, яка, будучи членом Міжнародної контрольної комісії в справі перемир'я у Ляосі, заявила, „що не вважає себе за репрезентанта Заходу, а зберігає „нейтральність“. Наслідком цього у тієї Комісії раптом з'явилися „нейтральні“ Індія та Канада і комуністична Південна Англія і Франція, переконавши Америку, щоб вона підтримала на Женевській конференції, понад головою і не зважаючи на протести Америки погодилася допустити на ту конференцію не тільки комуністичний Китай, і Північний В'єтнам, але й ляоських комуністів. Єдиним справжнім союзником Америки з 14-ох учасників Женевської конференції є Сіам і Південний В'єтнам. „Ми ізолювані, — заявив один видатний американський дипломат, за твердженням згаданого вгорі журналу. — Угодницьке наставлення опанувало наших союзників Англію і Францію. Треба було довгого часу, від 1938 до 1961 року, щоб я насправді зрозумів духа Мюнхенської конференції, на якій угодництвом хотіли були приєднати собі Гітлера“.

У такій ситуації тільки рішучість супроти комуністів, як і супроти своїх власних союзників, можна виборити авторитет і послух. Не треба боятися осамітнення в антикомуністичній акції, якщо послідовно продовжити її на власну руку. Бо саме слабкість і податливість на угодницькі поради союзників спонукає їх до легковажності Америки, дозволяючи їм залізати їй самостою в міжнародних кризах.

Новий маневр з „ширпотребом“

Совєтський диктатор Нікіта Хрущов, промовляючи 20 травня ц. р. на прийнятій, алаштаному міністерством закордонної торгівлі СРСР для організаторів і учасників Британської Торгової Виставки в Москві, заявив, що Совєти задумують, тепер звернути більшу увагу на легку індустрію, тобто на продукцію т. зв. ширпотребу, або товарів щоденного вжитку як пак широкого потреби. Розвиток легкої індустрії має бути відбудований на рівній базі з розвитком важкої індустрії, яка досі мала перевагу і велику перевагу в трактуванні її партією і державними чиновниками. Умовляючи цей зворот в економічній політиці СРСР — за словами Хрущова — передує тим, що Совєтський Союз створив уже, мовляв, відповідну базу для важкого промислу, розвиток якого треба було ставити досі на першому місці, і тому тепер можна починати розвивати в однаковій мірі також легку індустрію, зокрема продукцію взуття і одягу та інших предметів щоденного вжитку.

Заява Хрущова, адресована до представників британської легкої індустрії, заінтересованих у продажі британського „ширпотребу“ в Совєтському Союзі і в експорті до СРСР машин для продукції таких товарів, викликала, як і треба було сподіватися, в колах західних індустріальних широких коментарів, а то й сподівання на покращення торгівлі з СРСР. Деякі західні часописи коментують цю заяву, як зворот до пропагандованої колією і потім засудженої комуністичної політики кол. совєтського прем'єра Григорія Маленкова, який після смерті Сталіна виступав був в концепції розбудови легкої індустрії і збільшення продукції „ширпотребу“. Цієї концепції тоді не тільки що не прийняли, але й самого Маленкова, як її ініціатора, усунули разом з іншими членами „антипартиї групи“ з їхніх провідних партійних і державних становищ.

Насправді ж заява Хрущова цілком голословна і не базована на ніякому конкретному заході чи хоч би тільки рішенні компетентних совєтських партійних і державних чиновників. Що більше, в усіх совєтських енциклопедіях останнього часу немає й натяку на якусь можливість звороту до легкої індустрії, енциклопедія, яка мала б далекосяглого значення і з здійсненням якої мусили б бути пов'язані далекодучі зміни в поточному семілітньому плані.

Тому заяву Хрущова треба трактувати, як черговий пропагандистський маневр, спрямований на дальнє баламучення світової опії і на збільшення торгівлі із Заходом, зокрема в ділянці експорту совєтських сировини до Великої Британії й інших країн, про що, зрештою, говорив Хрущов цілком відкрито до британських індустріальців, на ризикуючи, що Велика Британія не хоче купувати совєтської нафти. З другого боку, ця заява може бути використана в деякій мірі і для внутрішнього ринку, значить, для заспокоєння совєтського населення, яке все більше й голосніше починає виявляти своє незадоволення з приводу хронічної нестачі товарів щоденного вжитку, зокрема взуття, одягу та ін., домагаючись значного збільшення продукції „ширпотребу“.

Не маючи змоги заспокоїти цих потреб і вимог нічим реальним, Хрущов закликає совєтське населення обійтися, а водночас далі розбудовує тяжку воєнну індустрію. Навіть поставивши легку індустрію на рівній базі з важкою, Совєтам не легко буде надолганати щодо продукції „ширпотребу“, ЗЛА чи інші країни Заходу. Як обирають американські економісти, якщо йде про добробут населення і забезпечення його виробами щоденного вжитку, то Совєтський Союз перебуває нині в тій стадії, в якій перебували З'єднені Держави Америки ще в 1890 році.

і його низькі тони, передас людські почуття в усіх обставинах, не зважаючи на їх діапазон. Своєю міркуваннями Франко збагачує українські літературні матеріали про ролі і значення змислів у поетичній творчості, додає багато нового до питань естетичних основ і зв'язів їх з питаннями змислу, глибокого враження і красою образів, що так потрібні всякій поезії та всякому мистецтву в ширшому цього слова значенні.

Франко знав західноєвропейську літературу, і то не тільки самі твори й їх автори, але насамперед внутрішні сили, що їх оформили й поклали до творчого життя, їх естетично-мистецькі засоби. Його улюблені західноєвропейські письменники і поети — Золя, Виктор Гюго, Мопассан, Ібсен, Гавітман, Гете, Шіллер, тощо. Він захоплювався їх творами, вивчав їх, перекладав, а зокре-

Іван Кедрик.

ЦІЛІ 5-ОІ СЕСІЇ УНРАДИ

Як відомо з газетних повідомлень, президент УНР в еміграції д-р Степан Витвицький скликав 24-го квітня ц. р. 5-ту звичайну сесію Української Національної Ради, що її відкриття відбувається в Мюнхені 31-го травня ц. р. Москва було б з присмирністю прийняти до відома цю вістку, бо логічно виходить, що скликання сесії після того, як доведено до „згоди в сімействі“ розсварених фракцій УНРади та бо-дній покладено підвалини під поладження найутилітарніших справ, зв'язаних з Державним Центром, як установою і з українською визвольною політикою якої та установка має служити. Здається, ніхто не піддасть під сумнів твердження, що скликання сесії без такої передумови — не було б ніякого сенсу.

Але ж таку присмирність зам'ячують вісті, що наспіли в Мюнхену. Перед нами здоровенний згорток паперів: заява, постанови і „довірчих інформацій“ різних фракцій УНРади, комунікатів „Бюлетеню Українського Інформаційного Бюро“, що є органом ВО УНРади, полемічних міркувань у тому ж Бюлетені, як скривлених полемічних статей в „Українських Вістях“ з Ульму, підписаних псевдонімами відповідальних діячів Державного Центру, — та приватних листів із коментарями до тих документів і доданими інформаціями. І сумно стає на серці при читанні цієї лектури. Багато в отих матеріалах речей цілком незрозумілих. Не можна збагнути ні ментальності, ні цілі авторів, поважних відомих громадських діячів, які з таким завзяттям процесуються за межами, за речі з погляду української державної політики цілком маловажні, та замість вилучувати із взаємних заяв моменти, що становили б площину для порозуміння, висловлюють такі, що дають поштовх до нової полеміки. Кому вона потрібна? Але остаточно чумо, що 17 квітня дійшло до згоди між трьома фракціями УНРади — Українським Національно-Державним Союзом (УНДС), Українською Републікансько-Демократичною Партією (УРДП) і Українським Національно-Демократичним Об'єднанням (УНДО) з тим, що вони зобов'язалися „докласти зусиль, щоб дійти до порозуміння з Українською Соціалістичною Партією (УСП) і пригнати її до скріплення коаліційного блоку“. Треба думати, що таке порозуміння з УСП таке в мікроскопічному, бо на засіданні Президії УНРади з 26 квітня були присутніми представники всіх 4-ох фракцій, які мирно й одногласно прийняли денний порядок сесії. Це добре. Порозуміння між ними означало б, що бодей чотири фракції УНРади, які своєю гризною давали різному громадству і ворогам України жалюгідне відчуження, поставили на тій збаві крапку і рішили приступити до ділової співпраці. Себ. то: вони можуть далі сперечатися за свої погляди, але робити це на прийнятій в усьому культурному світі лад, на базі демократичного парламентаризму в 4-ох стіпах своїх згоди, а не сварки. Невідомо, як складуться відносини з п'ятою фракцією УНРади, Союзом Земель Соборної України — Селянською Партією. Те, що орган цієї партії, „Ук-

раїнський Селянський“, випишувати на адресу голів Виконного Органу і УНРади в ході останньої кризи в тій установі, було рідким прикладом поганого заперечування принципів парламентаризму й демократії. Коли пригадати, що у провіді цієї партії стоїть старий, поважний, високоосвічений діяч-патріот з політичним стажем, то годі теж зрозуміти, чому та партія і її орган так вдало причинилися до хвалити наших політичних діячів і понижувати громадської моралі.

Коли можна висловити тільки надію, а не певність, що в повній внутрішній відносини в УНРаді примирливі заходи през. д-ра Степана Витвицького увінчалися успіхом, то це тому, що в хвилині писання цих рядків не отримано ще вістки, чи дійшло до згоди щодо справи, яка з погляду визвольної політики України другорядна, але для відносини в УНРаді смертельно важлива: персональна обседа становища голови Виконного Органу і голови Української Національної Ради. Якщо діяти, які тепер займають ті становища, і навіть не вони самі, а їхні партії вважали б, що персональні зміни на тих становищах — це їхня дискредитація і причина до нової війни, то це був би жалюгідний доказ, що не „добро республіки“, а „найвищий добродій“, а персональні амбіції і партійний геттоїзм. Треба висловити віру, що остаточно і цей високий та небезпечний поріг удасться перекочити, виминувши таким чином змагання за почесні на сесії сесії УНРади.

Отак була б осягнена одна з цілей цієї сесії: оздоровлення внутрішніх відносин. Але з погляду згаданого української визвольної справи це так, властиво, тільки засіб до цілі: консолідації, здоров'я, працездатний апарат праці. Поза цим найпершим завданням сесії є два дальші суттєві: один, що стосується ширшої української громади, і другий, що стосується зовнішньої політики. В першому пункті масою на увазі конкретні поширення теперішніх умовців Української Національної Ради. У „Побажаннях щодо передумов коаліційної співпраці“ голова Виконного Органу писав: „Треба не тільки теоретично проголосувати згоду на загальноукраїнську консолідацію, але й робити конкретні заходи до її здійснення. Очевидно, що здійснення консолідації не може бути засад демократії чи традиції УНРади або порушення прерогатив ДЦ УНРади в еміграції. Однак, вимогою часу є поширення хоч в якійсь мірі соціальної бази УНР. Пригнати до УНРади ОУНр чи гетьманців не видається під цю пору можливим. Але з деякої вигоди на поворот до УНРади ОУНр та вступлення до неї ОУНр. Для уможливлення цього треба підняти назустріч тим побажанням... Бо поширення бази УНРади надзвичайно піднесло б авторитет Державного Центру серед українців, особливо після кризи останніх часів, і улегшило б його дію на чужоземному відчуженні“. Можна підняти ці побажання під цим твердженням. Це аксіомні правди з погляду власне ширшої української політичної радії. Тому як ніяк не можна погодитися з становищем, напр. Української Соціалістичної Партії в УНРаді, яка дошукється за аргументами голови

СУДОРОГИ ПЕРЕСТАРІЛИХ МІТІВ

Париж. — У роковини капітуляції гітлерівської Німеччини до Голі вийшов перший свою промову після залягання алжирського бунту. Промова була, як звичайно, коротка і — як звичайно — складалася з загальників, бо в характері промови лежить нахил до узагальнювання. Цей він називав „поминальні копирітні деталі, а висловлюватися в засадничих справах“.

Як звичайно, сказав де Голль не те, чого від нього сподівалися. Від нього сподівалися, уточнені в справі покращання війни, в справі майбутнього Алжирі і розв'язки соціальних питань, які надзвичайно загострили останнім часом. У першому питанні він обмежився твердженням, що над провідниками бунту покотиться колесо правосуддя, в третьому питанні заявив, що уряд має широкий вплив. В другому питанні висловився загально, але засадничо: закликав французьке населення Алжирі позбутися „перестарілих мітів“ про першество білої людини в колішніх колоніях. Закликав зрозуміти, що свої здібності та енергію французи Алжирі повинні застосовувати інакше, як для вияву опозиції до його концепції — дати волю вибору свого майбутнього більшістю, тобто мусульманам цієї країни.

Відповідь на його промову була негайна. Страйк транспортників, що передбачався на 15-го травня, вибух уже на 9-го травня. Завершилися також країні праві, які вирішили демонструвати й то дуже голосно, хоч і зовсім не по-лицарському. Відомілася акція динамічних вибухів, яка проявила себе останніми днями більше в метрополії, як в самому Алжирі.

Найголовніше виявили себе праві опозиційери 13 травня, в роковини повертуту де Голля до влади. В самому Парижі

Виконного Органу мотивів його особистої тактики, щоб — мовляв — створити собі „свою більшість“ в УНРаді. Коли справа добра з ширшого українського інтересу, то при чому тут персональна тактика і мікфракційна арифметика? Не можна теж аж ніяк погодитися з тоном і аргументами найвищих офіційних енциклопедій Соціалістичної Партії у цій справі. Якщо деякі націоналістичні групи виявляють бажання приступити до УНРади без порушення основних принципів Державного Центру, то як можна вічно орудувати закладами, що ті групи „ставилися і ставляться вороже“ до Державного Центру? Чи треба пригадувати старому політикові-історикові, лідеру цієї партії, що в політиці грають роллю не сентименти, а інтереси, що змінюються відносинами, погляди та потреби і що в парламенті групи й люди суперечних поглядів можуть засідати і співпрацювати на базі спільного державницького патріотизму і взаємної толеранції та лояльності?!

Врешті третя головна ціль сесії: зовнішній відношення. Внутрішня згода між фракціями УНРади брала під увагу проблеми відношення до Американського Комітету та до Паризького Блоку, бо вони становили предмет аж надто палких міжпартійних суперечок. Очевидно, що треба застерігатися проти фірмування іменем української еміграції радіопередач, які не перекладаються на стор. 3-й)

і в центрі міста вибухло аж чотири бомби. Кілька бомб унепешдливо перед вибухом. С. кілька поранених, але справа не в тому. Справа в тому, що в країні панують неспокій і тривога. То тут, то там вибухають бомби, а ще більше замишляють викликувати фальшиві аларми в театрах і кінох, бо хтось телефонувує, що там і там підложена бомба. Тригоха охоплює широкі кола населення, закладається в кожну хату.

У Парижі, а ще більше в містах Алжирі, повно поліції. Газети пишуть про викриття тієї чи іншої клітани нелегальної організації, що заповідає дальші атаки. Треба припускати, що з моментом коли почнуться переговори в Евіані (в мікчасі вони вже почалися 20 травня) неспокій зросте ще більше.

Загал населення ніякої участі в терорі не бере, атенатчиків осуджує. Але ситуація поважа, і з політичної точки зору дуже погана. Воно бо — ця ситуація — наскрізь фальшива.

Права опозиція, яка підкладаючи бомби, ризикуючи головою, робить це в добрій вірі, вважаючи, що цим вона бореться не так проти власного уряду, як проти світового комунізму, не так за „французький Алжир“, як за „велику Францію“. Дискутувати тут не доводиться, бо ж яка може бути мова про велич, коли хтось протиставляється деколонізації?

Положення цих правих палких патріотів трагічне. Балкаючи борються проти „світового комунізму“, проти поширення його в Африці, вони по суті сприяють Москві, виступаючи проти деколонізації у вільному світі і тим закриваючи собі можливість виступити проти деколонізації в Совєтській імперії. Цього вони не можуть зрозуміти. Цього не розуміють взагалі праві, і це не раз давало нам підставу твердити, що трагедією Франції є відсутність справжньої правниці.

Знаємо цих правих з спільного перебування в криміналі при нагоді приїзду Хрущова рік тому. Іхній антикомунізм зводиться до крику про втримання Алжирі при Франції. Інших проблем іхній антикомунізм не знає і знати не хоче. Просто дивно, навіть наймовірніше, але це факт. Вони нагадують польських чи чеських емігрантів, які розбавляються за Львовом, Вільном та Ужгородом, не звертаючи уваги на те, що в москвській неволі перебувають Варшава і Прага... Та коли викривлення дійсності зрозуміле в емігрантів, то ніяк такого спотворення не можна зрозуміти у людей, що живуть у своїй державі.

З рідкістю чи без неї, а населення сьогоднішнього поділене, як рідко коли в своїй бурхливій історії. Найбільше поділена армія. Вона переживає часи, чи не гірші, як у 1940 році, коли роздирали її почуття обов'язку супроти держави, почуття обов'язку супроти нації. І тоді і тепер не раз воляки стояли перед рішенням — слухати чи не слухати своїх старшин. А це те, що може бути для армії найгіршим.

Але французи — велика нація, і якщо де Голль покличе ще кілька років, він виведе цю націю з історичного закату і загоїть рани, які так боляче кривавлять. Він дасть французам пережити страшний судороги перестарілих мітів.

О. Д-вич

Чудесна пригода

3 КОМСОМОЛЬЦЕМ

ОЩЕНКОВИМ

Десь у 20-их роках, в період українізації, виходила короткий час у Харкові газетка „Вечірнє Радіо“. В складі її редакції були люди з фантазією (з тьєю, працювала там також іростеручий нині Олександр Полторакський), які кожне чело старалися приоздобити всілякими оглушливими сенсаціями. Газетка ця передплачувалася не мала, а продавали її безпритульникам, бігачам по вулицях з несамовитим іростером: „Вечірнє Радіо! Вечірнє Радіо!“. В редакції для тих хлопчаків придумували інтригуючі викирки на зразок: „Пароплав наскоки на поїзд — і наплав!“ або „Чемберлен побився з своєю третьою жінкою!“ Газетка ця виходила українською мовою, і безпритульникам, аручаючи прихрипкі лекуцелі, додавала з поважним виразом обличчя так, як навчили їх у редакції: „Матеріали з певних джерел“.

Важоту сміху викликала серія харків'ян „аміцана у „Вечірньому Радіо“ замітка про семілітню дівчинку, яка не парокром випала була з шостого поверху дому „Салімандр“ (одного з найвищих у Харкові домів) і — не розбилася. Мало того, дівчинка, цілком неушкоджена, відразу ж схопилася на рівні ніжки і побігла до своїх подруг продовжувати веселу забаву. А врятували цю героїню дівчинку спокій душі і надзвичайна винахідливість: падаючи, вона пригнала собі парашутистів, про яких чула від мам, розчепірила рукави свою спідничку, і в такий спосіб легко приземлилася на асфальтовому тротуарі.

Історія з дівчинкою — парашутисткою із харківського „Вечірнього Радіо“ давно вже пішла в непам'ять, а пригадав її вміщений у московських „Ізвестіях“ з 11 травня цього року сенсаційний репортаж під інтригуючим заголовком „Двадцять секунд“.

Автор цього широкого репортажу І. Циганов розповідає про совєтського героя, комсомольця і активіста Геннадія Ощепкова, який на висоті 320 метрів випав був із гелікоптера і — також не розбився!

Геннадій Ощепков — якийсь кореспондент „Ізвестій“, — щоб викинути недокорка з гелікоптера, взявся за ручку дверей і... страшна сила закрутила його, немов пущинку. В ушах страшенно зашуміло. Але в що мить могок прорізала спасенна ідея, і він зривав ногами „ножничі“, а руками вчепився в поли популярної совєтської „ватники“. Зустрічний потік повітря надув за спиною ніби маленьке вітрило.

Далі йде драматичний опис боротьби з стихією і: „Ощепков глян'ю униз. На нього з неймовірною швидкістю насувався ліс. Чорною стіною. Тільки трохи осторожно виділила маленька полянка“.

Свідомість прояснювалася. — Тільки не на ліс! Тільки не на ліс! — стукотіла в мозку.

Ощепков спробував полами ватники регулювати страшний політ, що тривав двадцять секунд. Полянка вже зовсім близько. Вітрило за спиною надувалося ще більше. Ще трохи, ще трохи, — і Геннадій, скерувавшись на полянку, врізався в сніг ногами, упав на травні, бік і знепритомнів... „

На гелікоптері, — розповідає московський кореспондент, — не відразу зауважили, що Ощепков випав. Тож полетіли собі далі, а Ощепков, очевидно, тим часом рахував секунди до свого приземлення. А вже потім знепритомнів... „

Свій репортаж кореспондент центральної московської газети закінчує в душі соціалістичного реалізму: „... Ощепков поворушився одною рукою, потім другою. Ціло. Руки також спухалися. Тіло не відчувало болю... „

Після того, як у старій казці: журавель, чи пав гелікоптер, повернувся і забрав на свої крилаті Іваєв, чи пав геріот — комсомольця Геннадія Ощепкова. І, прибувши на базу, він відразу побіг до товаришів будувати далі комунізм.

Мораль? — Совєтська мова мусить вичити парашутну справу. В. С-ко

Володимир Жила

ЛІТЕРАТУРНО-ЕСТЕТИЧНІ ПОГЛЯДИ ІВАНА ФРАНКА

(5)

Також, що торкається поезії й мистецтва, то Франко висловлює дуже цікаві думки. Він вважає: „... що поет може в кожній хвилині доменити зорового змислу перескочити в домену всякого іншого змислу, а мистецтво прив'язаний тільки до цього одного... Не те відрізняє мистецтво від поезії, що теми одного лежать виключно в категорії мистецтва, а другого в категорії поезії, а те, що техніка одної штуки зв'язана нерозривно тільки з одним змислом зору, коли тим часом друга має можливість а-

петувати до всіх змислів“²⁹⁾. Значить, що не ці категорії чисто психологічного характеру, Франко був свідомий цього, і використовував їх, бо вони репродукують те, чим ми живемо, що якраз для Франка було тим гарним і присмним, що він включав в поняття естетики, бо воно було невід'ємною частиною його поетичної краси. Таким чином він блискуче з'ясував засоби її сфери поезії, яка, на його думку, є найвищим вираженням всіх людських змислів, яка витрас на них висо-

ко дорожжя їх суспільно-естетичною ідеологією і артистичними цінностями. Під впливом цієї літератури й її авторів міннялися і літературні симпатії самого Франка, зокрема в його юні роки, коли він ще не був скрісталізованою індивідуальністю в критичному й літературному розумінні.

Золя для Франка — це надзвичайний письменник-реаліст, що так правдиво писав про життя, аналізуючи суспільні й індивідуальні хаоси; він, на думку Франка, глибоко сягнув в скарбницю життя. Однак, Франко гостро критикував основи натуралізму Золя, закидаючи йому поверховність, слабу ідейність і найосновніший брак в його творах глибоких соціальних оглядів справжнього мистецького твору. Франко розцінював Золя як глибокий аналітичний талант, що залишався тінню, коли йому прих-

одилося робити загальні висновки й міркування“³⁰⁾. „Мертва природа в творах Золя, — писав Франко, — ожинає, набирає людської подоби й душі, а натомість живі люди дрібнішають, затираються, втрачають здатність сильно і виключно захоплювати, викликати глибоке й сильне почуття у читача. Вислідом цього Золя, великий оптиміст і прихильник прогресу людства, в своїх творах не прокладав шляхів у майбутнє, „нового він не відкривав нічого“, що й знижувало пізнавальне значення його великої художньої спадщини“³¹⁾.

Поему Гете „Фауст“ назвав Франко „об'ємом революції“, але — духової. Це твір, з

²⁹⁾ Іван Франко, „Повість Е. Золя „Довбня“, — Твори, 18, стор. 468.

³⁰⁾ М. Климас, там же, — стор. 309.

якого Франко черпав своє надхнення, вчився, як служки своєму народові, як робили для цього народу суспільно — корисну працю, що повинна лягти в основу народного життя.

Франко високо цінував спадщину Шіллера, що так прекрасно оспівує ідею возволення народу, поневоленого чужою тиранією, бо це саме було найбільшою темою для Франка, який постійно думав про подвійне поневолення українського народу, а саме соціальне й національне. І так, безсмертний „Вільгельм Тель“ широко захоплював увагу Франка, який навіть й використав мотив цієї драми для свого оповідання.

У Гавітмана бачив Франко глибокий реалізм, талановитого змальованого життя робітників з усіма їх стражданнями й надіями. Ори

Допомога громадянства Українській Вільній Академії Наук у ЗДА

Вступають далі пожертви від громадянства для Академії, яка вже перенеслася до власного будинку в Нью-Йорку. Подасмо частковий список пожертв.

\$250—з відзначенням на почесній дошці: д-р Ярослав Восвідка, д-р Надія Терещук (Нью-Йорк). Так само 250 дол. вступили від особи з Боффало, Н. Й., яка побила залишилася невідомою.

\$200—від д-р А. Ж. (Диксон), а від Ллі і Анни Варчак (Бронкс) позика в цій сумі.

\$100—Союз Українок Америки (Нью-Йоркський Відділ (голова — М. Ржепецька), Е. Блакитний (Е. Нольден), Олександр Бражник, д-р Еміль Гарасим, д-р Вол. і Зін. Гіль (Трентон), Ігор і Марія Гурий, проф. Олександр Неприцький Грановський (Міннеаполіс), д-р Антон Жуковський (Сітл, Н. Дак.), д-р Е. Грабарчук (Трентон), д-р Іван Макарович (Нью-Йорк), А. і М. Кресер (Боффало), С. Казімір — позика, д-р Яків і Софія Карабай (Денвер), В. Козичевський (Кранфорд), Гріг. Ол. Костюк (Нью-Йорк), Йосип Ланченко (Вашингтон), Тарас Лукач (Лос-Анжелес), д-р Іван Лисак Рудницький, інж. Петро Пил, Марченко, Зінаїда Машин (Бруклін) позика в 400 дол. і пожертва 100 дол. Мик. Незд (Філадельфія), проф. Вол. Олейко (Денвер), П. Павлович, Н. Пазуляк (Філа.), Омелья Пріцак (Кембрідж), Роман Карбівник, з попередніх жертводавців Федір Корсун збільшив свою пожертву до 100 дол., Мик. Роман позика, крім пожертви в сумі дол. 25. Вас. Рудко, родина О. Маруся-Іван Скіра (Філадельфія), д-р Евг. Стецьків (Тонаванда, Н. Й.), Вол. Сторожинський (Клівленд), Студ. Громада в Вашингтоні—позика, Ф. Слободянюк (Тінек, Н. Дж.), Як. Стерко, Григорій і Данько Яценко, Зен. Юрків.

Архископ Паладій дав своє благословення і надіслав пожертву 50 дол.

\$75—Ніна Михалевич (Сан-Пол, Мін.).

\$60—проф. І. І. Бакало (Мюнхен).

\$53—Укр. Студ. Архів Музей при УВАН в Балтимор (О. Зінкевич, М. Бендик, д-р Росовський, О. Лазарко і інші).

\$50—Амер. Укр. Лікарська Т-во—Філія Метроп. Округу Нью-Йорк (голова д-р М. Запорожний), Л. Биковський (Денвер), Верайеті. Базар—Нью-Йорк, Н. Дж., Лев Ганкевич, Мих. Гандзюк, С. і Мих. Гарасевич, Ганна Григорівна, Мик. Гр-ий—Сан Франціско, Ол. Діберт, проф. Б. Загайкевич (Кранфорд), проф. Пант. Коваль, О. Корнілів (Філадельфія), Я. Ковалішин, Іван Крамаренко (Бруклін), Єлисей Кризовок, д-р Анатоль і Валтер Лісий (Міннеаполіс), Ю. В. Лукашук—позика, Мик. Масюк, вич, Анна Михайлова, О. і М. Мельник (Сан Франціско), д-р Р. Мороз, Іван Піддубний (Трентон), проф. І. Решетар з друж. (Сітл), Ів. Фрізер (С. Бенд, Інд.), Ів. Черешня (Борджен, Тексас), Федерація Українців Сейт Мішнген через П. Трета, Дем'яненко і Е. Перейму, Петро Шату (Бронкс) і крім пожертви позика в 100 дол.

\$38—Біолог. Секція УВАН в Дітроїті зам. квітів на могилу бл. п. проф. М. Левицького.

\$35—зам. квітів від родини на могилу бл. п. Петра Мартюка, що помер в Україні після повороту з Сибіру, де був заведений 15 років.

\$30—Ст. Олійник (Вашингтон).

\$27.10—Асоціація Українців у Вел. Британії—Лондон (гол. д-р І. Кралько).

\$25—Ів. Антіпенко (Філадельфія), Т. і П. Воборіник (Філадельфія), П. Бойчук, Вас. Витвицький з дочкою, Ів. Демків, П. Дубинський, Дніпро Компанія (Ньюарк), Л. А. Дражевська, П. Задорський (Аконік, Мл.), Кост. Кисілевич, Ром. Левицький, Бор. Лотоцький (Філадельфія), інж. П. Матула, А. Осадца, д-р Н. Оришківчак (Бруклін), М. Степаненко, В. Сакалюк (Шікаго), Ів. Стеців д-р С. Федюк, Арк. Ів. Яременко (Шікаго).

\$20—інж. П. Біласюк, Б. і С. Бродин зам. квітів на могилу бл. п. Мих. Бродина, І. і А.

Варчак, Н. Вишневецький, М. Гріншак, Ів. Гаврилюк (Трентон), Ю. Галушчинський, Орест Гладкий, П. і А. Дзєнціловський (Вестчестер, Іл.), М. Іваніцький, Мир. Колтунюк, Юрій Костів, Мирослав Лабунька, З. Легедза (Пассейк), проф. Н. Осадца-Яната, Ол. Мівіці Дітроїту через Г. Колошик, Мик. Паламар (Філадельфія), д-р А. Пашковська, д-р Мирослав Прокоп, С. Скремета, М. Яремко крім позички в сумі 80 дол. (Вермілон, С. Дак).

\$15—Вал. Кохно, Віра Кохно, Кол. Т-во Родичів через пані Гуран, Тихон Тешук (Філадельфія).

\$12.70—Р. Форостина.

\$11—Ю. Луцький (Торонто).

10—А. Аксенів (Клів.), В. Білак, В. і С. Бондаренко, М. Білас, В. Безушко, М. Бутівський, В. Ваніч, (Денвер), Л. Вікул, Катря Гіль, Р. Гулай, О. Домбровський, Ольга Дзидинок, Сава Зеркаль, Яр. Зубаль (Дітроїт), Е. Дерій, О. Животко, Б. Іваніцький, д-р В. Король (Трентон), д-р Т. Крупа (Трентон), Д. Т. Лазар (Дітроїт), Л. Лампіка, Ю. Личковський, А. Луцький (Бронкс).

П. Кулинич, В. і Л. Мриглюцький, М. Миколаєнко (Дітроїт), С. Нечай (Лос-Анжелес), М. Осадца (Трентон), Ів. Птиця, С. К. Пастухів, М. Сердюк, Сестрич Церква св. св. Ол. і Володимир в С. Полі, Мінн. В. Савула, Ю. Свістель (Трентон), В. Сетенко, Остап Тарнавський (Філадельфія), В. Черевко, Мир. Чаповський (Трентон), Іг. Шевченко, С. Шур, П. Ямняк, Фед. Юрєвич, 245 Відд. УНС в Трентоні, Дм. Бакевич-Шуковський.

\$5—Р. Булик, о. С. Городецький, В. Гермак, д-р Е. Гіль, Люб. Коцюба, Я. Лабко, С. Небожинський, Ю. Нурко, Е. Пізюр, О. Поліщук, Ст. Процик, М. Скорупський, М. Спанчак, Стефан і Елеонора Хомяк (Твін Бей Вільдз), Дм. Січ, Пр. Церква св. св. Петра і Павла в Шікаго, Ю. Федиский, Л. Яронска.

\$3—Кат. Дністрян, Підпаллий.

\$2—В. Волинник, Х. Марченко, о. Архим. П. Опаренко, Мих. Гриншак з Елізабет, Н. Дж. пише, що надбання будинку Академії буде славою цілої української еміграції в ЗДА. Тому кожний українець повинен після своїх грошових спроможностей долати пожертву. Укр. еміграція своїми жертвами набула десятки народних домів, шкіл, церков і інш., а набутий дому для Укр. Академії Наук було б немов завершенням всього.

Родина О. Маруся-І. Скіра з Філадельфії бажають „повний успіх голосити і борони, ти нашу правду“.

Петро Бойчук з Савона, Н. Й. бажав: „дай Боже, аби той будинок купили якнайшкороше“.

„Боже помози“—це щире бажання надсилають О. Дерій з Балтимору, Мик. Бутівський з Нью-Йорку, Роман Карбівник з Філадельфії і інші.

Ніна Михалевич з С. Пол. Мінн. додає: „хай цей будинок нашої наукової інституції допоможе Вам широко і глибоко розгорнути роботу, яка велася до цього часу в самих незручних і несприятливих умовах“.

В Трентоні, Нью-Джерсі велику роботу зробила комісія під головування Андрія Т. Дерев'янка, заст. голови Т. Сендик і Ів. Піддубний, секр. Ю. Свістель і члени комісії мгр. Ів. Костюк, М. Рудь, С. Стрибо і М. Чаповський. Активну участь в допомозі УВАН в Трентоні взяли Ів. і Ніна Сакмокиш, Ол. Шавлач, М. Скорупський, Ів. Микшишин, Ів. Гаврилюк.

Академія просить слати пожертви на адресу:

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U. S. Inc. 206 W. 100 St., New York 25, N. Y.

ПРО НАШУ МІНУВШИНУ дітям, юнацтву і дорослим оповідає цікава книжка А. ЛОТЦЬКОГО

КНИЖКА СЛАВА. Багато ілюстрована книжка, що має 198 сторінок, коштує лише \$1.00

“SVOBODA” P. O. Box 346 JERSEY CITY 3, N. J.

Академія просить слати пожертви на адресу:

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U. S. Inc. 206 W. 100 St., New York 25, N. Y.

ПРО НАШУ МІНУВШИНУ дітям, юнацтву і дорослим оповідає цікава книжка А. ЛОТЦЬКОГО

КНИЖКА СЛАВА. Багато ілюстрована книжка, що має 198 сторінок, коштує лише \$1.00

“SVOBODA” P. O. Box 346 JERSEY CITY 3, N. J.

Академія просить слати пожертви на адресу:

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U. S. Inc. 206 W. 100 St., New York 25, N. Y.

ПРО НАШУ МІНУВШИНУ дітям, юнацтву і дорослим оповідає цікава книжка А. ЛОТЦЬКОГО

КНИЖКА СЛАВА. Багато ілюстрована книжка, що має 198 сторінок, коштує лише \$1.00

“SVOBODA” P. O. Box 346 JERSEY CITY 3, N. J.

Академія просить слати пожертви на адресу:

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U. S. Inc. 206 W. 100 St., New York 25, N. Y.

ПРО НАШУ МІНУВШИНУ дітям, юнацтву і дорослим оповідає цікава книжка А. ЛОТЦЬКОГО

КНИЖКА СЛАВА. Багато ілюстрована книжка, що має 198 сторінок, коштує лише \$1.00

“SVOBODA” P. O. Box 346 JERSEY CITY 3, N. J.

3i Спорту

„ЛЕВИ“ З НОВ ЗРЕМІСУВАЛИ

„Леві“ — „Словаки“ 1:1 (1:0)

Шікаго, 7-го травня. — По важкій боротьбі „Леві“ зремісували другі футбольні змагання сезону Вищої Ліги Шікаго на стадіоні Ганзон Парку. Як і можна було сподіватися, змагання були зав'язані, бо йшло про цінні очки. „Словаки“ вже програли свої дві попередні гри.

Першу половину „Леві“ грали з вітром і мали легку перевагу над „Словаками“.

Відношення наріжників першої півгри 4:2 для „Левів“. Наші нападники не використовували декілька добрих нагод здобути ворота. Щойно в 40-й хвилині Форович, якого після на хвилину перед перервою, здобув одинокі ворота для „Левів“, використавши вибіг словацького воротаря.

Після перерви грали з вітром „Словаки“ і мали легку перевагу, хоч рахунок наріжників був 2:2. Таргар гри лежав на помочі, обороні та воротарі, які повністю вив'язувалися зі своїх завдань. В цій півгри „Леві“ знов змарнували добрі нагоди підняти висхід. Висхід змагань, коли вже виглядало, що „Леві“ виграють 1:0, воротар Камуа вибіг за лінію, вибиваючи м'яч, і з подиктованого за ним Мурський вирівняв сильним стрілом не до оборони через мур у 80-й хвилині. Камуа треба однократно призначити ворота тричі врятувати певні ворота, в тому два стріли Мурського — репрезентанта Америки.

Ці змагання грали „Леві“ без Тищенко і Скорохода, але за це з Андрієм Марканичем і Форовичем. „Леві“ займають тепер четверте місце в показнику Вищої Ліги в Шікаго.

В передзмігу резерва „Левів“ перемогла рез. „Словаків“ 2:0 зі стрілами Вірчука і Дяченка. Юнаки „Левів“ програли з ровесниками Кікерсів 1:3. Стрільцем одиноких воріт „Левів“ був Мілян.

Петро Головатий.

КАЛЕНДАРЦЬ ГОР МІЖНАРОДНОЇ ФУТБОЛЬНОЇ ЛІГИ

Вівторок, 23-го травня, Копкордія, Канада — Евертон, Англія на гриці Університету МГІЛ в Монреалі.

Середа, 24-го травня, год. 7:30, юнаки Лайтгауз — Лонг Айленд Л. — год. 9:30, Бангу, Бразилія — Айнтрахт, Німеччина, на гриці Поліо Гравиде, Нью-Йорк.

Четвер, 25-го травня, Евертон, Англія — Кілмарнок, Шотландія, на гриці Університету МГІЛ в Монреалі.

Субота, 27-го травня, год. 2:30, Н. Й. Америка — Динамо, Румунія, год. 4:30, Бангу, Бразилія — Вестхем, Туреччина на гриці Поліо Гравиде, Нью-Йорк.

жертви і листування на нову адресу:

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U. S. Inc. 206 W. 100 St., New York 25, N. Y.

ПРО НАШУ МІНУВШИНУ дітям, юнацтву і дорослим оповідає цікава книжка А. ЛОТЦЬКОГО

КНИЖКА СЛАВА. Багато ілюстрована книжка, що має 198 сторінок, коштує лише \$1.00

“SVOBODA” P. O. Box 346 JERSEY CITY 3, N. J.

Академія просить слати пожертви на адресу:

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U. S. Inc. 206 W. 100 St., New York 25, N. Y.

ПРО НАШУ МІНУВШИНУ дітям, юнацтву і дорослим оповідає цікава книжка А. ЛОТЦЬКОГО

КНИЖКА СЛАВА. Багато ілюстрована книжка, що має 198 сторінок, коштує лише \$1.00

“SVOBODA” P. O. Box 346 JERSEY CITY 3, N. J.

Академія просить слати пожертви на адресу:

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U. S. Inc. 206 W. 100 St., New York 25, N. Y.

ПРО НАШУ МІНУВШИНУ дітям, юнацтву і дорослим оповідає цікава книжка А. ЛОТЦЬКОГО

КНИЖКА СЛАВА. Багато ілюстрована книжка, що має 198 сторінок, коштує лише \$1.00

“SVOBODA” P. O. Box 346 JERSEY CITY 3, N. J.

Академія просить слати пожертви на адресу:

The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U. S. Inc. 206 W. 100 St., New York 25, N. Y.

ПРО НАШУ МІНУВШИНУ дітям, юнацтву і дорослим оповідає цікава книжка А. ЛОТЦЬКОГО

КНИЖКА СЛАВА. Багато ілюстрована книжка, що має 198 сторінок, коштує лише \$1.00

“SVOBODA” P. O. Box 346 JERSEY CITY 3, N. J.

Академія просить слати пожертви на адресу:

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧИНІ

Французький президент Шарль де Голль проходить разом з канцлером Західної Німеччини Конрадом Аденауером перед почесною військовою гвардією не летионів в Бонні.

ЛеМей найменований на шефа штабу летунства

Вашингтон. — 22-го травня президент Кеннеді найменував 54-річного генерала Куртиса Е. МеМей на шефа штабу від летунства. Він займе той пост генер. Томаса Д. Вайта, який 30-го червня закінчить дворічну каденцію і перейде на емітуру. На заступника шефа штабу летунства найменований 53-річний генерал Фредерік Г. Сміт, який тепер є командантом американського летунства в Європі. Генерал ЛеМей є прихильником стратегічного бомбування. Ці номінації були вирішені ще перед тим, як сенатор-демократ із Теннессі Алберт Гор заявив, що треба змінити всіх шефів штабу разом із генералом Лейменом Л. Лемніером, бо на ці становища треба „здібніших“ людей.

Хрущов заповідає збільшення продукції ужиткових предметів

Москва. — Никіта Хрущов заявив, що скоринилося уповільнення важкого промислу коштом легкого і що, на майбутнє легкий промисл призначений для продукції ужиткових предметів, буде трактований нарівні з важким. Своєю заявою Хрущов склав під час прийняття для англійських дипломатів та бізнесменів у зв'язку з відкриттям англійської торговельної виставки в Москві в минулу суботу 20-го ж. Хрущов виправдував коментарі уповільнення важкого промислу, потребу „покладення основ під економічне життя країни“, промовчавши, що насправді єдиними причинами було збільшення та моменти престижного характеру і легковаження потреб підсоцських громадян. Тепер — казав Хрущов — предметів вироблених важким промислом є вже подостатком і нема потреби призначати йому першество. Хрущов пропонував англійським виробникам, хоч ганя їх високої ціни, та заповів, що СРСР міг би закупити в Англії багато товарів, якщо Англія купувала б в СРСР різні сировини. Західні коментатори вважають, що зворот більшовицької верхівки в сторону більшої продукції предметів першої потреби, що їх усе ще в СРСР бракує, стоїть в зв'язку з приготуваннями до 22-го з'їзду компартії СРСР.

STARK COMPANY
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel: GR 3-3550 New York City
„КОЗЗАРЕВІ“
найновіша платівка „АРКІ“,
видана в 1961 році смерті Тараса Шевченка. — Ціна \$4.95

ГРОС ПОДІЯ
— КУХАРКА —
ВІЛАСНА КІМНАТА.
\$50.00 тижнево.
Телефонувати:
від 9 до 11 AM — від 5 до 7 PM
GE 2-7460

BUSINESS OPPORTUNITY
RESORTS

НА ПРОДАЖ ВОИГАЛА
15 літосово улюблених
атлетів, басейн 75 ф., гостини-
ць, спорт, пляж, гірський по-
їзд, вел. гор. бл. Союзівки.
За інф. листи по-англійськи:
Aaron KATES, Kerhonkson, N.Y.
Tel: Kerhonkson 3571.

FUNERAL HOME
Mr. JOHN BALASCHAK
оголошує відкриття нового
приміщення гарних Stuyvesant
Park Chapels, 191 Ave. A, corner
E. 12 St., NYC. 3-та з найбільш
сучасних, „air conditioned“
каплиць на долин. скл. частин
міста. Похоронна обслуга
низької ціни. CAnal 8-4848. 24-
годинна обслуга.

BUSINESS OPPORTUNITY

БАРА
Помірноцінна ціна.
170 Ave. "A", New York, N. Y.
(м. 10 & 11 вул.)
Телеф. по год. 4:00 по пол.:
GR 7-9532

REAL ESTATE

Гарні ціни на всі види домів
і акрів землі — малі і великі:
GOLDMAN
AGENCY-REALTORS
85 Pike St., Port Jervis, N.Y.
Phone: 5-4711

Читайте українські книжки
в газеті, бо часто читання
веде до просвіти, а просвіта
— до сили

„НЕЗАБУДЬКИ“
Нова,
багатоілюстрована збірка
віршів для молоді
Ів. Ів. САВИЦЬКОЇ
Вірш з тематикою:
● ПАТРИСТИЧНОЇ
● РЕЛІГІЙНОЇ
● ВЕСНЯНОЇ
● ЛІТНЬОЇ ОСІННЬОЇ
● та ЗИМОВОЇ
Прекрасне видання
в твердій обп.: \$2.50
брошуроване: \$2.00
SVOBODA
81-83 Grand Street
JERSEY CITY, N. J.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ШІРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку
ДЯРОМ.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ДОМИ — ІНВЕСТИЦІЇ — МОРТГЕДЖІ

МАЛА ЗАВВАГА ДЛЯ НАШИХ КЛІЄНТІВ!
Якщо Ви хочете купити хату у добрій околиці і обійти всі непотрібні комплікації, то купуйте тільки через факторів бюро Розгляду нових існуючих осіб, що приватно купують дешевше — з цілком неправди. Ми маємо десятки випадків, де приватне купно було вигідніше, ніж продаж, як „трик“, щоб вигнати найвищу ціну.

Адвокати часто не мають можливості, ані часу ідти з Вами, стверджувати листів околиці, або матеріалу, який впливає на ціну дому. Іх завданням є правничі поради і тільки за легальною стороною вони можуть відповісти.

Ми маємо великий вибір домів у всіх околицях, а якщо Ви маєте підшуканий дім приватно і думаєте його купувати, то ми радо переведемо для Вас цілу трансакцію, оскільки Вам цей дім відповідало, за ту саму ціну, яку Ви витратили, або навіть дешевше.

Звертайтеся з повним довір'ям до Української Фірми:
UNITED REAL ESTATE CO.
В. КУЗЬМИНСЬКИЙ

170-13 Hillside Ave. — JAMAICA, L. I. — Tel.: OL 8-6330

Найкращий подарунок

на УРОДИНИ
на ІМЕННИНІ
— ЦЕ —
ШЕВЧЕНКОВІ ДУМИ І ПІСНІ
SHEVCHENKO'S THOUGHTS AND LYRICS
ДВОМОВНЕ ВИДАННЯ:

поетів в українському оригіналі на паростіх сторінках,
а на перекладах — в англійському перекладі.
Гарний формат, на добром папері, сторін — 111.

ЦІНА: в твердій обп. — дол. 1.50
в м'якій обп. — дол. 1.00

Замовлення слати:
SVOBODA
P. O. Box 346 — Jersey City, N. J.

Увага! БАТЬКИ та ВИХОВНИКИ Увага!

ДИТЯЧИХ САДОЧКІВ!
Найкращий дарунок дітям на всяку нагоду,
це книжечка
ЛЕСІ ХРАПЛИВОЇ
ЗАБАВНИ МАРТУСИ
Із великими, двобарвними малюнками
НИНІ МУДРИК-МРИЛ

Ціна — \$1.00
Замовляти у книгарні „СВОБОДА“.

„SVOBODA“ — P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

ЖУРНАЛ
ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

з кольоровими